

hørte i Gaar, at det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) var meget usikker om, hvorvidt Herrerne i Landstinget ville opgive den privilegerede Valgret, hvis vi ville gaa med til Forholdstalsvalgmaaden, og vi saa, at netop den moderate Fløj af Højre synes egentlig at være mere ængstelig for, at den privilegerede Valgret skal forsvinde, end den mere konservative Fløj indenfor Højre. Det er vel Modsætningen mellem Godsejerpatriet og det nationalliberale Parti, som atter der mærkes. Men hvordan man nu vil tage det, vil Venstre kunne gaa med til Forholdstalsvalgmaaden, naar den privilegerede Valgret afskaffes, men vi kunne aldrig gaa med til at bevare den privilegerede Valgret.

Jeg vil saa til Slutning sige til den radikale Fløj, at vi indenfor Venstre ville gøre som den gamle romerske Feltherre — ja, jeg siger det for mit eget Vedkommende, jeg tør ikke tale paa andres Vegne — en Mand, som jeg sætter Pris paa og altid har sat megen Pris paa, nemlig Quintus Fabius Maximus Cunctator, som de Herrer ville kende fra deres Børnelærdom. Denne romerske Feltherre, som fik Navnet „Nøleren“, havde til Valgsprog: Vi ville gaa forsigtigt frem, til det belejlige Tidspunkt kommer, og naar det saa kommer, slaa vi til. Der var nogle unge radikale Romere, som fandt, at denne Politik ikke duede, og de tog saa Styret, men saa vide de Herrer, at de led Nederlaget ved Cannæ. Bagefter optog saa de unge radikale Romeres Parti „Nøleren“s Politik, og hele det romerske Folk fulgte med, og saa kom det belejlige Tidspunkt, og da slog de til, og saa sejrede de. Det radikale Parti har haft sit Cannæ, jeg haaber, de ville blive forstandige efter dette, saa at de sammen med os kunne sejre ved Zama.

Deuntzer: Den Redegørelse for Statens finansielle Stilling, som Tinget fik ved Finanslovens Forelæggelse forleden Dag, er efter mit Skøn i alt væsentligt rigtig. For en Mand som vor nuværende Finansminister, der besidder saa stor finansiell Indsigt, maa det være ganske klart, at han ikke kan sige, at Danmark er et rigt Land. Men heller ikke kunde han sige, at Danmark var et bundfattigt Land, og endnu mindre, at vi staa paa Fallittens Rand. Men hvad man kan sige, er, at vi have en stadig voksende Statsgæld og et stadig voksende Underskud, at Indtægterne hvert Aar i mindre og mindre Grad kunne dække Udgifterne, og at vi, hvis dette bliver ved,

ville være paa Randen af økonomisk Ruin. Vi ere komne til et Punkt, hvor der maa gøres noget.

Det er ret mærkeligt, at omtrent for hundrede Aar siden var Danmark i finansiell Henseende i næsten samme Tilstand som nu. Det endte med en økonomisk Ruin, som Landet i mange Tider bar Spor af og maatte bære Byrderne af. Man kan sige, at for hundrede Aar siden var det væsentlig internationale Forhold, det skyldtes, at Tilstanden var, som den var, og man kan sige, at Forholdene indadtil her i Landet i det hele ikke vare saa indviklede i økonomisk Henseende som nu, saa at Skaden ikke blev saa stor. Nu vilde det være en meget vidtgaaende Skade, der kunde vente os, om det skulde blive til Ruin, naar vi betænke den store udenlandske Gæld, vi have. Ved den sigter jeg mindre til Statsgælden end til den øvrige Gæld til Udlandet, som Samfundet bærer. Man tager vist ikke fejl ved at sige, at det er næsten en Milliard Kroner, altsaa Tusinde Mill. Kr. Den Trøst, man havde for hundrede Aar siden, at man kunde sige: Vi kunne egentlig ikke gøre ved det, i det væsentlige er det de internationale Forhold, som vi ikke kunne beherske, der have voldt Skaden, vilde vi ikke have nu. Naar der nu skete en Ulykke, maatte vi sige: Det have vi selv forvoldt, det ere vi selv Skyld i. Jeg vil imidlertid ikke et Øjeblik standse ved Spørgsmaalet om, hvem der har Skylden eller den meste Skyld i vor finansielle Nødstilstand; en Undersøgelse af, hvorledes det hænger sammen dermed, forekommer mig at være et rent historisk Spørgsmaal. Faktum er, at vi nu sidde i Vanskelighederne, og at vi nu alle maa ønske at kunne hjælpe til, at Landet kommer ud af det Uføre, som truer med at vokse os over Hovedet. Vi ville vel alle hjælpe baade i Henseende til at give de Raad, vi kunne, og i Henseende til med Resignation at bære de Byrder, som Stillingen maatte paalægge os.

Naar vi skulle komme ud af den finansielle Stilling, som vi nu ere i, frembyder der sig, om de Herrer ville, 3 fortræffelige Finansplaner. Den ene er, at man forøger Indtægterne, den anden er, at man formindsker Udgifterne, og den tredje, som er den bedste, er, at man baade forøger Indtægterne og nedsætter Udgifterne; dette sidste er en fortræffelig Finansplan. Jeg vil tale nogle Ord om den mellemste, som altsaa ikke er den fortræffeligste, men dog ogsaa en god Fi-